En f. d. nyckelroman

SOMERSET MAUGHAM: Honung och malört.
Forumbiblioteket. Pris 4:50.

NÄR Somerset Maughams "Cakes and Ale" — nu översatt till svenska under titeln "Honung och malört" — för en femton, sexton år sedan kom ut i England väckte den stort uppseende, men runte ett inte odelat angenämt mottagande. Dess påstådda eller verkliga karaktär av nyckelroman var, som alltid i sådana fall, ägnad att skjuta bokens konstnärliga värde i bakgrunden för att i stället koncentrera uppmärksamheten på en gissningstävlan i identifieringsfrågan och på allmänna betraktelser över nyckelromanens moraliska berättigande. Maugham anklagades nämligen för att i Ted Driffield ha givit en närbild, för att inte säga en alltför närgången bild av Thomas Hardy och hans båda äktenskap samt att han i Roy Kear gjort ett elakt porträtt av Hugh (se-dermera sir Hugh) Walpole. I själva verket tycker man sig i Driffields drag kunna skönja mycket små likheter med Hardy, Vad Walpole däremot beträffar förefaller det som om författaren skulle ha litet svårare att svära sig helt fri.

När man sist, efter halvtannat decennium, läser om romanen har man bättre förutsättningar att objektivt bedöma dess konstnärliga halt och lödigheten i dess människoskildring. De i romanen förment verkliga personerna är döda, och de två epoker — slutet av åttiotalet och mitten av nittiotalet — den skildrar har blivit historia; de ligger utanför det personliga hänsynstagandets femtiårsgräns.

Man måste först som sist konstatera att "Honung och malört" hör till de romaner som bär sina femton år med heder, vilket måste anses som ett synnerligen gott betyg för ett alster som inte ens vid sin debut gjorde anspråk på att lösa tillvarons gåtor eller framlägga några eviga sanningar. Anledningarna till att den lilla volymen bevarat sin friskhet ligger dels i det till synes enkla och obekymrade, man skulle vilja säga tillfälliga i framställningssättet, dels i det faktum att författaren inte bara lyckats med sin uppgift att ge ett bidrag till "les moeurs contemporaines" inom den lilla två av världen som författarskrået utgör i ett land, utan också åstadkommit något vida mera: i Driffield och Kear har han skapat två polärt motsatta, tidlösa författartyper, givetvis med de tidsbetonade drag som en verklighetsskildrings inramning nödvändigtgör. Och likaså har han i de båda frusarna Driffield tecknat två kvinnor, som inga sociala reformer och inga diktaturers likriktningsåtgärder lär kunna utrota eller ens nämnvärt ändra på.

Historien om Ted Driffield och hans mångsträga väg fram till positionen som den senviktorianska romanens grand old man är berättad i jagform. Berättaren är en viss Willy Ashenden, ett tecknamn, under vilket Maugham tidigare framträtt som en desillusionerad, objektiv och rond iakttagare av människorna och deras öden. Det är en berättarteknik som på ett utomordentligt sätt ger honom det lilla men synnerligen väl utnyttjade svängrum han anser sig behöva för sin människoskanneogm, sin världserfarenhet, sin satir, sin humor och sin livsinställning. Han lockar inte till det skratt som förlänger käften, han nöjer sig med att med minsta möjliga medel frankavalla det leende man känner spela i ens mungipor under en avlådningssoen, där den slutliga nakenheten väcker ens medlidande.

Ashenden är ingen beundrare av Driffields produktion. Med eller utan skäl anser han dennes sent vunna berömmelse som ett resultat av planmässigt arbetande, utomstående krafter, av vilka en medelålders beromdhetsmakerska är en av de förnämsta och mest energiska. Men även om han ställer sig skeptisk till det berättigade i den position Driffield på gamla dar intar i sitt lands litteratur, intresserar honom människan Driffield så mycket mera. Det är den gamla, ständigt aktuella och alltid lika förbluffande historien om mannen och hans verk och motsägelserna mellan dem. Driffield är en genren består också av på ett smalt och osäkert underlag byggda påståenden, som ibland är både plausibla och roliga, men sällan övertygande; som exempel kan nämnas amerikanska forskare som Hicks, Calverton och till och med en så lysande vetenskapsman som Parrington. Ofta faller man tillbaka på vulgärmarxistiska schabloner, vilka får ersätta bevisningen; en specifikt engelsk indelning av utvecklare ser i den ena litterära strömningen efter den andra "borgerdömets sista tillflykt" och tror sig med uttryck som dessa ha löst ett problem.

Inom svensk litteraturvetenskap har den antydda metoden föga odlats. I den mån politiska och sociala synpunkter här anlagts på litteraturen har de varit av mera speciell och anspråkslös beskaffenhet. Författares åskådning och inriktning har satts i samband med den sociala miljö i vilken de växt upp. Politiska förhållanden och händelser har beaktats som bakgrund och som egelse till litterär produktion. Framför allt har man sökt belysa en författares idéer om staten och samhällslivet och ställt dem i relation till allmänna politiska strömningar. Flera författare, såsom Viktor Rydberg, har på detta sätt fått sina åsikter analyserade långt mera ingående än någon svensk politiker.

På detta sistnämnda område har fil. dr Melker Johnsson gjort utmärkta insatser. Hans avhandling om Geijerstam ger mycket av 80-talets sociala problematik; i boken om Nietzsche — som väl numera får räknas till skönlitteraturen, icke till filosofin — har han preciserat förbindelsen mellan dennes åskådning och nazismen; i sitt kanske bästa arbete, "D. H. Lawrence, ett tankeäventyr", ställes den behandlade författarens ideologiska utveckling i förgrunden. Flera uppsatser i den nu utgivna essäsamlingen utgår från samma intressesfär och innehåller, liksom böckerna, värdefulla jämförelser och reflexioner.

Själva den använda metodens begränsning faller emellertid mer i ögonen då den tillämpas i dessa kortare översikter. Dr Johnsson ägnar en uppsats åt "D. H. Lawrence, kriget och samhället". Med en rad citat och referat ur skilda skrifter av Lawrence söker han bevisa en viss utvecklingsgång. Att resultatet inte blir alldeles övertygande beror på att Lawrence tillmätes en teoretisk medvetenhet som han eller all sannolikhet icke ägde. Då det gäller en politiker och särskilt en politisk teoretiker finns vissa skäl att anta att åtminstone i skrift gjorda uttalanden i regel är något övertänkta och således utsyder en bestämd uppfattning. Men i fråga om en författare som icke tänker i politiska kategorier och som så ohämmat som Lawrence fäster sina infall på papperet kan man knappast godta den förutsättningen. Var Lawrence fascist eller nazist eller, riktigare, hade hans åskådning starka beröringspunkter med fascism och nazism? Dr Johnsson förnekar detta under åberopande av några citat. Men det är lätt att dra fram citat av rakt motsatt innebörd. I "Känguru" och i flera noveller, exempelvis "The ladybird", verkar Lawrence uttpräglad "nazist". I "Apocalypse" skriver han: "Som medborgare, som samhällsvarelse, finner människan sin uppfyllelse i tillfredsställandet av sin maktlängtan. Om hon hör till någon av de så kallade 'härskande nationerna' när hennes själ uppfyllelsen i känslan av statens styrka och makt. . . Men om hennes land är mäktigt och demokratiskt, blir hon bestått av viljan att visa sin makt genom att ingripa och hindra andra mäktiga från att göra vad de önskar. . . I en demokrati blir trakasseringen av andra (bullying) oundvikligt en ersättning för makt." Dessa ord bör ses mot bakgrunden av dr Johnssons riktiga påpekande att "to bully", att trakassera, var det som Lawrence "i hela sitt liv avskydde mest av allt".

Med det sagda har jag icke velat göra Lawrence till nazist eller fascist. Diskussionen om vart han politiskt hörde hemma finner jag meningslös. Med citat kan det vissa att Lawrence var demokrat, socialdemokrat, liberal, anarkist, kommunist eller fascist; med säkerhet kan däremot sägas att han som samhällstänkare var självständig, uppslagsrik och förvirrad. Över huvud tas Lawrences politiska uttalanden för allvarligt. Dr Johnsson hänar över att Lawrence år 1920 icke trodde på varaktig fred och talar i detta sammanhang om hans "demoniska instinkt"; så dumma som här antas var människorna inte ens år 1920. Lika seriöst omtalas att Lawrence med privatmord ville ersätta det stumma krig som han antog kriget innebära och att han på denna väg kom "att förneka kriget helt och hållet".

Flera av dr Johnssons uppgörelse är tankeväckande i samma mening som den nu berörda, de egga stundom till intresserat inetämnande, stundom till intressant motsägelse. Något för ofta förvånas man dock över att en så ambitiös författare faller ned i rena klichéer. Några av uppsatserna — t. ex. dr Johnssons uppgörelse med en förläggare, recensionen av en obetydlig bok om Clarté — hör inte hemma i ett arbete som kallas "Ledmotiv" och utges i samlingen "Idé och debatt".

Herbert Tingsten

LITTERATUR OCH POLITIK

MELKER JOHNSSON: Ledmotiv 1939—1946.
Bonniers. Pris 6: 50.

VAD MAN KAN kalla den allmänna sociologiska litteraturforskningen söker viss sammanhanget mellan å ena sidan en viss litterär strömning eller situation, å den andra den politiska och ekonomisk-sociala miljön. Man undersöker eller åtminstone besvarar frågor som dessa: varför utmärktes sekelskiftets tariststiska Rysslandet av en lysande, särskilt psykologiskt inträngande litteratur, medan det wilhelminska Tyskland författare var obetydliga; vilken betydelse hade borgar-, reaktionen och arbetarklassens framträngande för litterär form och litterärt innehåll; ur vilken social jordmån uppstår romantiken eller realismen?

De utomordentliga svårigheter som möter vid ett försök att fastställa dylika samnanhang är uppenbara. I grunden gäller det att finna en allmän korrelation mellan litteratur och samhällsliv. Men redan att på ett så att säga statistiskt användbart sätt klarlägga en given litterär situation möter stora svanskligheter. Lika besvärligt är det att enligt en motsvarande metod känneteckna en samhälleig miljö. Härtill kommer att den tid för vilken ett stort litterärt material står till förfogande är jämförelsevis kort och att man för att komma till bestämda resultat måste ta reda på inte blott vilka böcker som skrevs, utan också hur mycket de lästes. Att lösa alla dessa problem och därjämte komma fram till mera generellt giltiga slutsatser synes för närvarande knappast möjligt. Det mesta som skrivits i

"selfmade man", på samma gång världsförnmande och med fötterna fast rotade i den mylla han trampat som barn, i det dagliga livet tillhanit humoristisk åskare av sådana enkla nöjen som att dricka öl på krogar och att sjunga varietévisor, ovetande om eller medvetet blind för sin första hustrus — en skön f. d. barmaid — otaliga sexuella snedsprång, obekymrad om världens fiärd och fåfänglighet liksom om sin egen litterära karriär, men med ett visst småborgerligt behov av smaklös lyx, vilket inte hindrar honom från att på ett minst av allt småborgerligt sätt smita från sina skulder när björnarna börjar bli alltför närgångna — då flyttar han och hans skina hustru till en annan marknad. Som alltid avhåller sig Maugham från att gå på djupet med sina figurer, han ger konturerna, konstaterar motsägelserna och överlåter åt läsaren att gissa sig till sammanhanget. Men dessa konturer är i all sin skissartade lättliet och lekfullhet tillräckligt skarpa för att man med deras hjälp till sist dock står inför det gåtfulla som heter människan som individ.

Roy Kear är Driffields motsats, författaren som med ett minimum av talang och begåvning planmässigt bygger upp sin litterära karriär, utnyttjande varje möjlighet till framgång: älskvärdhet mot yrkesbröder, hjälpsamhet, smicker och — naturligtvis — arbetsamhet, en i grund och botten tragisk figur, ängsligt spejande efter den olycka som när som helst kan drabba honom och omintetgöra hela hans omsorgsfullt upplagda plan att själv en gång bli den engelska romanens grand old man — olyckan består i det eventuella uppdykandet under hans livstid av ett eller två genier, som förvisar honom till den undanskymda plats som hans andliga utrustning redan från begynnelsen väkt för honom på parnassens lägre regioner.

På romanens spinnsida intar Ted Driffields första hustru första platsen. Hon etablerar erotiskt förhållande med praktiskt taget varje man i Teds bekantskapskrets, samtidigt som hon ömt pysslar om sin make. Fastän hon smuddar vid gränsen, blir hon dock ingen nymfoman; det finns ingenting sjukligt i hennes drifttiv, det bär bondflickans röda rosor på kinderna och spridlar av naturbarnets livsbejakelse. Inte ens den unge, allvarlige läkaren Ashenden kan känna sig vare sig emotionellt eller moraliskt indignerad när det blir klart för honom att han delar henne med alla de övriga vännerna. Hon vill alla väl, sig själv inte undantagen. Trots allt var hon tydligen kvinnan i Teds liv. När han gifter om sig, med en sjukskötterska, har han fått en hustru av helt annan kaliber, en person som söker göra en gentleman av honom, en man av värld. Först då tycker man riktigt synd om Driffield — men då är han redan gammal och har sitt livsverk bakom sig.

Gustaf Hellström

Svenska kustartillerister studerar tyskfästen i Norge

— Ungefär 350 kustbatterier hade tyskarna anlagt längs Norges kuster, berättar inspektören för Kustartilleriet, generalmajor J. Hj. Ström, som på fredagen återkom från en studieresa i södra Norge, varvid besök avlagts bl. a. i Oslo, Bergen, Kristiansand, Tönsberg och Horten. I generalens sällskap medföljde tre svenska kustartilleriofficerare, en sjöofficer och en fortifikationsofficer.

Norrmännen visade den största villvilja och demonstrerade ett stort antal försvarsanläggningar. Största intresset tilldrog sig två 38 cm batterier, det ena i Kristiansand, fördigställt, och det andra i Tönsbergstrakten under anläggning. Härigenom fick man värdefulla tillfällen att studera olika faser av arbetena med befästningarnas anordnande och kanonernas montering. Kanonerna till dessa batterier hade tyskarna tagit i Frankrike, där de ursprungligen avsetts för det franska slagskeppet "Jean Bart". I Bergen visades också ett 28 cm:s trippeltorn, som förts dit från det i Gdynia redskrutade slagskeppet "Gneisenau". Detta torn var utomordentligt väl konstruerat, och alla rörelser vid såväl laddning som riktning skedde på elektrisk eller hydro-pneumatisk väg. Hela torrnanläggningen består av fem våningar nedsprängda i berget. I den understa våningen befinner sig ammunitionsdirkarna, och en projektils vandring från durken till kanonen tar endast 20—24 sekunder, fastän varje projektil väger 400 kilo. Förutom dessa batterier visades ett antal ultramoderna luftvärnsbatterier, med eldledningsanordningar av högsta klass.

Inspektören för kustartilleriet, generalmajor Hj. Ström.

Ögonvittnen berättade om "Blüchers" undergång.

I Oscarsborg, den gamla fästningen utanför Oslo, visades det torpedbatteri som sänkt tunga kryssaren "Blücher" på morgonen den 9 april. Här liksom på ett flertal andra platser höll officerare som själva varit med i dessa strider de malande föredrag ute i terrängen med utpekande av de aktuella platserna.

Deras skildring gav en klar bild av den osäkerhet och den förvirring som uppstod inom den norska försvarsmakten då de tyska invasionsflottorna dök fram ur morgondimmorna, men visade också den kamp- och mottståndsvilja som fanns bland de stridande förbanden.

Större delen av de tyska batterierna kommer att säljas som skrot, men en del pjäser ämnar norrmännen behålla. Av de stora ammunitionsförråden lär man hittills ha sänkt omkring 10.000 ton i havet.

General Ström uttalar till sist förhoppningen att en norsk militärdelegation måtte få tillfälle återgälda studiebesöket.

Sverige erbjöd fisk till Europa, Berlin svarar ej

Stora mängder svensk fisk skulle ha gått till det svältande Europa under vintern och våren, om inte de amerikanska och brittiska militärmyndigheterna i Berlin underlåtit svara på svenska erbjudanden om fiskleveranser. I stället har svenska fiskare på västkusten och i Skåne tvingats kasta fångster i havet på grund av otillräckliga avsättningsmöjligheter.

Knut von Horn, chefen för folkhushållningsdepartementets utländska avdelning, berättar att svenska regeringen erhöjd amerikanska och brittiska militärmyndigheterna i Tyskland 50.000 tunnor saltad fisk redan för fem månader sedan, men dessa har ännu inte vare sig avböjt eller accepterat erbjudandet. Vidare erbjöd sig svenska regeringen den 6 december i fjol att sända 500 ton färsk fisk i veckan till någon nordeuropeisk hamn som de allierade bestämde.

På amerikanska legationen meddelar man att det svenska erbjudandet getsamt vidarebefordrats till militärmyndigheterna i Berlin, men att något svar ännu ej lämnats "av oförklarlig anledning".

Man har tidigare antytt att allierade myndigheter inte varit villiga att inköpa färsk fisk från Skandinavien på grund av bristen på transportkapacitet med kylanläggningar. Detta var dock inget svårt problem under vintern och de tidigare vårmånaderna.

Från folkhushållningsdepartementet förklarar man vidare att den allierade tystnaden inför de svenska erbjudandena inte sammanhänger med prisfrågan, utan torde bero på "inre förhållanden" i det ockuperade Tyskland.

Lyckopost, avsedd för kryssaren "Fylgia" samt jagarna "Mjölner" och "Munin" under deras uppehåll i Bergen i Norge, expedierus från postkontoret Malmö 1 under tiden 12—19 maj 1946. På försändelse till personal på nämnda fartyg skall Malmö 1 anges såsom adressort, varjämte på försändelsen skall tecknas orden "Ombord å" samt fartygets namn.

Post som är avsedd att nå fartygen innan de avgår från Bergen skall ha ingått till Malmö senast den 19 maj på kvällen.

Luftskyddare i medaljregn

Riksluftskyddsförbundet höll på lördagen årsmöte med landshövding Linnér som ordförande. Under förhandlingarna bandlades främst riktlinjerna för riksförbundets närmast förestående verksamhet i fråga om propaganda, upplysning och utvidgning.

Arbetsutskottets planläggning för utbildning av instruktörer tilldrog sig särskilt intresse. Utskottet hade därvid tagit sikte på att främst söka skapa en kader av elitinstruktörer, avsedd att organisera och leda såväl obligatoriska som frivilliga kurser för civilförsvarspersonal av olika kategorier. De skulle dessutom medverka vid utbildning av instruktörer i hemskyddet.

Innan landshövding Linnér delade ut riksförbundets medaljer och förtjänstetecken överlämnade han till ordförranden i förbundets arbetsutskott, generalmajor G. Lindström, förbundets hederspalakett i guld. — Jag vill ej underlåta, sade landshövdingen, att uttrycka min beundran över din förmåga att på en gång leda arbetet med förmedlandet av militär sakkunskap och allmän praktisk erfarenhet och tillika då kunna behålla gammal värekap och skapa ny värdkap omkring dig även när du måste ta itu med förhållanden som du inte alltid tyckt vara helt lyckliga. Du har varit en uppbyggande kraft i förbundet, och vi är förvissade om att du alltjämt kommer att hjälpa till i förbundet och dess verksamhet.

Medaljer och förtjänsttecken.

Riksluftskyddsförbundets förtjänstmedalj i guld tilldelades polisintendent E. Fornelius, Stockholm, landshövdingarna Hasselrot, Örebro, Kjellman, Uppsala, och C. Mannerfelt, Mariestad, överste K. Magnell, Stockholm, och överstelöjtnant Hj. Odqvist, Nyköping.

Förtjänstmedaljen i silver tilldelades: intendent R. Berglund, Sandviken, assessor, S. Bergsten, Lund, major Y. Dahlstrand, Mariestad, direktör H. Ekman, Göteborg, överste A. Grönhagen, Stockholm, landshövding C. Hamilton, Linköping, magister U. Henström, Eskilstuna, landssekreterare E. Holmqvist, Västerås, kapten H. Hällebrand, Kristianstad, kapten J. Jacobsson, Visby, fru B. Key-Åberg, Stockholm, kapten F. Kyberg, Vattholma, major V. Lampe, och källarmästare O. Löfgren, Stockholm, landshövding E. Rylander, Visby, civilförsvarsdirektör G. Rosenquist, Västerås, borgarråtare K. E. Rosander, Eskilstuna, överstelöjtnant E. G. Sahlén, Stockholm, civilförsvarsdirektör S. Sundelius, Karlstad, landssekreterare J. Sunnerhelm, Mariestad, och överste R. Åkerman, Stockholm.

Riksluftskyddsförbundets förtjänstetecken i guld tilldelades överste S. E. Allerin, Växjö, direktörerna S. A. Andersson, Norrköping, och A. Arvedsson, Sundsvall, advokat Th. Reuter, Stockholm, kraftverksdirektör I. E. Heidenblad, Trollhättan, civilförsvarsdirektör G. Larmon, Växjö, byråchefen L. Sellergren och förste arkivarien E. M. Warm, Stockholm.

Förtjänsttecknet i silver fick överingenjör C. F. Bobeck, Borås, assistent P. Brodén, civilförsvarsstyrelsen, Stockholm, kanslisekreterare G. Lundberg, fröken G. Lönnqvist, överstelöjtnant Bj. Natt och Dag, första byråsekreterare i vattenfallsstyrelsen S. M. Nässing, ingenjör C. G. Persson, överstelöjtnant A. Sandström, byråinspektör H. Seiler, assessorerna J. E. Sterrius, och direktör Ch. Werner, alla i Stockholm, driftsingenjör A. Wilalis, Domnarvet, samt ombudsman H. Walentin, Göteborg.

Svenska ekonomföreningens årsmöte hålls på lördagen i Göteborg under ledning av direktör Göran Holmquist, Stockholm. Av

Bankmannaförbundet diskuterar förhandlingar

Svenska bankmannaförbundets årliga representantskap öppnades på lördagen å Grand Hôtel i Stockholm. De 7.199 medlemmarna i förbundets 33 distrikt företrädes vid mötesförhandlingarna av 116 valda representanter.

TCO representerades av direktör Valter Aman och sekreterare Otto Nordenskiöld samt Svenska handelstjänstemannaförbundet av ombudsman Rudolf Lindfors.

Ordförande blev bankkamrer Gideon From, Skövde

Vid mötets öppnade hyllades förbundsordföranden, bankkamrer Nils Halldau, som i 25 år varit förbundets ordförande och nu fick emotta en minnesgåva i form av en ordförandeklubba.

I exposén över förbundets arbete berömdes bl. a. att förbundet nu utan tvekan kan betecknas som starkare än någonsin. De i dagarna inledda centrala förhandlingarna med Bankernas förhandlingsorganisation blev därpå föremål för långvarig debatt.

Två motioner hänskits till förbundsstyrelsen, bägge från Norrbottensdistriktet, gällande åtgärder för bättre semesterförhållanden vid bankerna i de norrligaste länen samt frågan om hallortstillägg.

På kvällens middag i Grand Hôtels spegelsal hyllades förbundsordföranden och ombudsman Rolf Seilman, som i 20 år varit anställd i förbundets tjänst.

Representantskapets förhandlingar fortsätter och avslutas under söndagen. På dagordningen står bland annat antagande av förhandlingsreglemente för förbundets organisation vid strejk. Dessutom väljs förbundsstyrelse för verksamhetsåret 1946—1947.

Skrothandlarna avgör byggnadspristävling

Sveriges skrot- och råvaruhandlares riksförbund har till styrelse valt grosshandlare B. R. Lindberg, Stockholm, ordförande, direktör Gotthard Nilsson, Almhult, vice ordförande, direktör W. Bäihle, Ystad, grosshandlarna K. G. Johansson, Kalmar, och Axel B. Jonasson, Stockholm, direktörerna E. W. Nilsson, Eskilstuna, och Bernhard Arcnsson, Halmstad, bergsingenjör Gunnar Edstrand, Malmö, grosshandlarna P. E. Näsman, Stockholm, och G. Andersson, Nyköping, direktör S. Stavrén, Skellefteå, och grosshandlare Emil Hallgren, Sundsvall.

På årsmötet redogjordes för den nu avgjorda prisävlingen om bästa förslag till byggnader för avfallsråvarubranschen. Första pris, 1.000 kr., tilldelades ingenjörerna K. Arnesa och H. Behrenfeldt, Stockholm, medan andra och tredje pris, tillsarna 800 kr., tillföll ingenjör R. Nordin, Åtvidaberg.

Årsberättelsen framgick att föreningen har 2.000 medlemmar, därav omkring 1.200 i Stockholm och 200 i Göteborg. Årsmötet beslöt att hålla en ny kurs i Östergötland.

Till ordförande efter direktör Holmquist utsågs ehhällig sekreterare Åget Iverott, Stockholm. Till nya medlemmar av styrelsen valdes civilekonomen jur. kand. Sigvard Bergh och aktuarieassistent Erik Johansson, båda i Stockholm.

Med denna pjatt var det så fatt, att han var håglös, trist och matt.

"Ack pröva SAMARIN min skatt, så fästmön, det gör livet glatt."

Nu under pjattens stora hatt hörs åter levnadsglada skratt.

★ Samarin är just det rätta när magen är tillfälligt i olag — vare sig det gäller trög mage med åtföljande olust, "uppkörd het" och huvudvärk eller sur mage med halsbränna och magsyra. Samarin verkar på två sätt: alkaliserande och samtidigt milt lösande.

SAMARIN

40-TAL

Nytt nummer

Innehåll:

Oppet brev till vår regering

Viveka Heyman:
Orfeus och Pahlenfejden

Karl Vennberg:
Idyll

Lars Ahlin:
Främlingen

Lars Fredin:
Dikter

Bengt Kristensson:
Kvinnohuvud, teckning

Matts Rying:
Moriturí te salutant

jon-erik jonsson:
att fylla alla tomma skal

Arne Skouen:
Eugene O'Neill vender tillbake

75 öre

BONNIERS

Vårens nya
ungdomsböcker

Nya flickböcker

Gerda Ghobé
ANNE-VILDKATT FÖRLOVAR SIG Inb. 1: 75
Fjärde boken om Anne-Vildkatt, flickan som alla flickor vill läsa om.

Christina Söderling-Brydolf
VIPPEN PÅ LUFFEN Inb. 1: 75
Vippen är en flicka som klarar sig på egen hand och kommer ut på en mases spännande äventyr.

Nya pojkböcker

Kapten W. E. Johns
WORRALS FLYGER ÖSTERUT Dubbelvolym. Inb. 2: 75
Worrals och Freckx får ett uppdrag i Syrien och boken är full av spännande äventyr.

Erik Borg
RAKETFLYGAREN Inb. 1: 75
Två pojkar är med om experiment som är viktiga för landet, och det blir en spännande upptäckrelse med spioner.

Stor illustrerad katalog gratis i varje bokhandel.

WAHLSTRÖMS UNGDOMSBÖCKER

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.